Det här verket har digitaliserats vid Göteborgs universitetsbibliotek.
Alla tryckta texter är OCR-tolkade till maskinläsbar text. Det betyder att du kan söka och kopiera texten från dokumentet. Vissa äldre dokument med dåligt tryck kan vara svåra att OCR-tolka korrekt vilket medför att den OCR-tolkade texten kan innehålla fel och därför bör man visuellt jämföra med verkets bilder för att avgöra vad som är riktigt.

This work has been digitized at Gothenburg University Library.
All printed texts have been OCR-processed and converted to machine readable text. This means that you can search and copy text from the document. Some early printed books are hard to OCR-process correctly and the text may contain errors, so one should always visually compare it with the ima-ges to determine what is correct.

GÖTEBORGS UNIVERSITET

IDUN

ILLUSTRERAD TIDNING FÖR KVINNAN OCH HEMMET

N:R 28 (603). LÖRDAGEN DEN 8 APRIL 1899. 12:TE ÅRG.

PRENUMERATIONSPRIS PR ÅR:	UTGIFNINGSDAGAR:	REDAKTÖR OCH UTGIFVARE:	BYRÅ OCH EXPEDITION:	KOMMISSIONÄRER
IDUN ---------- KR. 5:— IDUNS MODETIDN. MED PLANSCHER OCH HANDARB. --- » 5:— IDUNS MODETIDN. UTAN PL. » 3:—	HVARJE ONSDAG OCH LÖRDAG. LÖSNUMMERPRIS: 8 ÖRE.	FRITHIOF HELLBERG TRÄFFAS SÄKRAST KL. 2—3. REDAKTIONSSEKR.: JOHAN NORDLING.	KLARA S. KYRKOGATA 16, 1 TR. ÖPPNA KL. 10—5. ALLM. TEL. 6147. RIKS 1646.	ANTAGAS ÖFVER HELA LANDET PÅ ALLDELES SÄRSKILDT FÖRMÅNL. VILLKOR. STOCKHOLM, IDUNS KUNGL. HOFBOKTRYCKERI.

ELLEN VON BAHR.

H. Osti foto.

LÄRAREKALLET ÄR FÖRVISSO ett af de allra högsta, ett af de allra viktigaste och mest kräfvande en människa kan välja till sitt lefnadskall. Icke blott därför, att undervisning i och för sig utgör en af hufvudbetingelserna för den mänskliga odlingens framåtskridande, utan äfven därför, att läraren bär en så dryg del af det stora ansvaret för det uppväxande släktets uppfostran och moraliska utveckling.

Barnets karaktär danas icke endast i hemmet. Af en god lärare kan dess etiska begrepp grundläggas och dess hjärtelag framälskas i lika hög grad som af ett godt hem — ja, i vissa fall i än högre grad, om nämligen lärarens andliga och själsliga nivå står väsentligen öfver hemmets.

Det gifves helt säkert otaliga exempel på unga flickor, som af sin lärarinna mottagit sina djupaste, mest lifsbestämmande intryck.

Men långt ifrån alla lärare och lärarinnor äro de öfverlägsna personligheter och, hvad än angelägnare är, de kärleksfulla, af intresse för barnet besjälade varelser, som är den nödvändiga förutsättningen, för att ett dylikt välsignelsebringande inflytande skall varda möjligt.

Ellen v. Bahr var en af dessa för lärarekallet lyckligt utrustade, jag skulle vilja säga benådade, särskildt utvalda kvinnor, som ej kunna skattas nog högt af det samhälle och de föräldrar, som hafva lyckan att få anförtro sina barns andliga vård i deras händer.

Redan vid helt unga år kände hon håg för och längtan efter det kall, hon sedan valde. Hon började undervisa sina yngre syskon, enligt andras mening med mycken framgång, hvilket väl torde vara ett af de svåraste lärarinneprof, som kan afläggas, då hem- och syskonförhållande naturligen ökar en nybörjarinnas svårigheter.

Själf kände hon emellertid bristerna, och behofvet af speciel lärarinneutbildning vaknade mer och mer hos henne.

Man kan väl förstå, att det icke var lätt för en ung flicka — äldsta systern i en stor syskonkrets — att slita sig från ett hem, sådant som hennes föräldrahem (i Upsala), där den ömmaste kärlek, de varmaste intressen, förfinad bildning och rika tillgångar af alla slag bundo henne fast med de starkaste band. Därtill fordras i sanning en mer än vanlig offervilligheet för ideela mål, och en mer än vanlig förståndets och hjärtats mognad.

Icke heller var det lätt för föräldrar och syskon att skiljas från henne. Men hon fick sina föräldrars medgifvande att söka inträde vid högre lärarinneseminariet i Stockholm och blef, efter genomgången treårig kurs där, genast anställd som lärarinna i Brummerska skolan, vid hvilken hon sedan dess varit fästad både med arbetets och tillgifvenhetens band.

Under förnyade resor i Tyskland, Frankrike och Italien ökade hon ytterligare sina kunskaper och sin bildning. Väl rustad med bokligt vetande var hon således, men många hafva vida större kunskaper än hon, utan att därför äga förmågan att meddela dem och utan att äga den kärlek, förutan hvilken allt som sås i barnahjärtan i viss mån blir en sådd på hälleberget.

Med brinnande nit ägnade hon alla sina krafter åt sin lifsuppgift som lärarinna, aldrig förbiseende sina lärjungars uppfostran för deras undervisning — något, hvartill den undervisande så lätt och så ofta frestas. Men hon frestades alldeles icke därtill, emedan hon med hela sitt väsens varma hängifvenhet och innerliga moderlighet *älskade* barnen.

Barnet uppfattar instinktivt, om det är älskadt, och låter sig lättare och mer frivilligt ledas, i den mån ledningen sker af kärlek. Därför hade hon heller icke svårt att uppehålla respekten, fastän hon i sin behandling af barnen var som den »lätthändte» läkaren och aldrig annat än i yttersta nödfall »tog i med hårdhandskarne».

Kärlek föder kärlek. Få äro väl de lärarinnor, hvilka haft att glädja sig åt större genkärlek af sina lärjungar än hon.

Många äro de små ögonpar, hvilka vid hennes död fällt heta tårar, många de små barnahjärtan, hvilka nu för första gången blöda under det slag, som för ett barn — om ock blott för stunden — kan kännas så outsägligt hårdt och bittert. Ett af skolans små barn kom hem till sin mor och sade: »vet mamma, det är en hel klass i skolan, som bara gråter» — det var Ellen v. Bahrs klass som grät.

Hon var dem så kär, att de bedt, att de nu i hennes ställe måtte få någon riktigt god vän till henne till lärarinna.

När hennes kamrater, lärarinnorna inom Brummerska skolan, genast efter dödsfallet beslöto att anlägga åtta dagars sorg och att låta utföra ett stort porträtt af den bortgångna för att uppsättas i hennes klassrum, hafva de därmed ägnat en vacker, aktningsvärd gärd icke blott åt hennes minne, men också åt barnens känslor.

Ellen v. Bahr föddes i Stockholm den 14:de december 1862. Hennes föräldrar äro revisionssekreteraren Carl v. Bahr och hans hustru Elisabeth Boström.

För dem såväl som för sina syskon var hon ögonstenen i familjen — den alltid glada, alltid ömma, uppmärksamt hjälpande, tjänande gode anden. För sin mor var hon dessutom nästan alltifrån sin barndom en systerlig vän, hvilket nog bidrog till, att hon så tidigt blef förtrogen med lifvets allvar.

Det vemod, som låg på botten af hennes natur, bekämpade hon, så att det icke blef störande för omgifningen. Stilla gick hon sin egen väg, utan att någonsin onödigtvis skära ihop med andra. Harmonisk, som hon var, verkade hon lugnande på dem, som omgåfvo henne. Hon talade så litet, men handlade så mycket och alltid besinningsfullt, utan alla öfverdrifter. Hvad hon gjorde, var i allmänhet väl afvägdt, väl planlagdt och utfördes med seg energi.

Hon var hvad man kallar en »karaktär», och därtill en nobel karaktär.

Trots sitt nästan ständigt glada yttre, var hennes sinne prägladt af djupt allvar och sträng själfkritik, hvilket under konfirmationstiden tog sig uttryck i svåra strider af tvifvel och oro. Ännu kort före konfirmationen var hon så tvekande och oviss, om hon ville gå till nattvardsbordet, att hon var nära att vägra, men hennes slutliga afgörande blef att gå. Med kännedom om hennes samvetsgrannhet kan man ej betvifla, att, när hon så gjorde, skedde det af öfvertygelse om att handla rätt. Många år efteråt sade hon sig likväl ej äga

full klarhet, om hennes handlingssätt i själfva verket varit rätt eller icke.

Af dogmer och ortodoxi hade hon föga, men af verkligt kristlig anda så mycket mer. Med kristlig anda menar jag att vara genomsyrad af kärlek till alla sina medmänniskor, utan anseende till personen, och därigenom blifva fördragsam, förlåtande, förstående och verkande till andras gagn. Och detta allt var hon i en alldeles ovanlig grad.

Hennes syn på lifvet och på människorna var allt utom trång. Hon begärde alls icke, att andra skulle tänka och tro som hon, handla som hon, begärde hvarken snörrätthet eller likformighet, tvärtom — hon kunde förstå de mest olika naturer och lifsuppfattningar och såg till det goda hos hvar och en.

Om hon ogillade något och tyckte sig böra göra en anmärkning, kunde hon göra den på ett absolut osårande sätt — mången gång i skämtsam form — då orden åtföljdes af ett skälmskt, blidt leende, där godheten lyste i de tindrande bruna ögonen.

Visserligen kan ingen dödlig vara felfri, men en person — mänskligt att döma — så fri från fel och svagheter som hon är en sällsynthet. Hon var kanske *för* god, *för* uppoffrande, och det kan understundom onekligen vara ett fel, då man därmed kan skada andra, men det är ju under alla omständigheter endast ett för långt utsträckande af de ädlaste egenskaper och således icke fel i egentlig mening.

Till ytterlighet anspråkslös var hon och underskattade vid alla tillfällen sina gåfvor. Så, när hon blef erbjuden föreståndarinneplatsen vid ett framstående läroverk, afslog hon anbudet, dels af misstro till sin förmåga att fylla det maktpåliggande värfvet, dels af skygghet för att intaga en så framskjuten ställning.

Fastän af hela sin själ upptagen af intresset och arbetet för skolan, bibehöll hon dock sin starka hemkärlek och sinnet för alla ett hems-detaljer. »Man blir så lätt själfvisk af att bo i andras hem,» sade hon och bildade därför jämte en väninna ett eget litet hem, där hon äfven hade skolflickor boende hos sig, hvilket förhöjde hemlifvets glädje.

Tomheten efter henne blir stor och oersättlig i detta lilla sköflade hem såväl som i barndomshemmet, i kamratkretsen och bland alla de många, som älskat henne.

Att bära på sorg och saknad är alltid en tung börda, men dubbelt tung kännes den, när våren gör sitt intåg och tänder lif och glädje öfverallt i naturen, utom i de hjärtan som lida sorgens kval.

Efter några få dagars häftig sjukdom afled *Ellen v. Bahr*, den 25:te mars detta år. En operation för att om möjligt rädda hennes lif försöktes förgäfves. Den förmådde åtminstone lindra de förut så svåra plågorna. »Jag känner mig så lätt som en ängel,» sade hon vid uppvaknandet efter operationen. Medvetandet upphörde kort därefter — dessa ord blefvo hennes sista medvetet uttalade.

Likasom hon sällsynt tidigt hade mognat för lifvets allvar, tycktes hon nu ock vid ännu ganska unga år mognad för dödens allvar. Hon efterlämnar en god lifsgärning och ett minne så oblandadt, så *fullständigt ljust*, som blott mycket få af den bristfulla jordens barn förmå att lämna.

ANN MARGRET HOLMGREN.
F. TERSMEDEN.

KAMRATEN är vårt lands förnämsta ungdomstidning. Pris för helt år endast 3 kronor.

MITT PARADIS.

UR DIKTCYKELN »LA BONNE CHANSON» AF PAUL VERLAINE.

Och då nu dag går upp och morgonsol sig tänder,
Och då nu hoppet, som så länge från mig flytt,
Omsider bönhör mig och till mig återvänder,
Och då just nu för mig all denna lycka grytt,

Så är det slut, ja, slut med dystra tankars välde
Och stygga drömmars makt, och slut med hån och spott,
Och slut med alla ord, i bitterhet jag fällde,
Där tanke utan själ fick triumfera blott.

Nu bort med knuten hand, med retlighet och galla,
Hur elakt och hur vrångt sig mycket än må te,
Bort med allt lågsint groll, och bort en gång för alla
Med usla drycker och den glömska, som de ge.

Ty nu en varelse, af idel solljus danad,
Har i min mörka natt en dager spridt så varm,
Har tändt en kärlekseld af styrka aldrig anad,
Allt med sitt leende, sin godhet och sin charme.

Bevakad utaf er, I milda ögon, klara,
Och stödd af dig, o hand, i hvilken darrar min,
På mossbevuxen stig, på vägar oträdbara
Jag vill gå fram, rättfram med obekymradt sinn.

Ja, rakt uppå mitt mål jag vill med jämnmod sträfva,
Dit ödet leder mig gå fram besinningsfullt,
All afund och allt agg, all våldsamhet förkväfva
Och finna plikten ljuf i lifvets stridstumult.

Och synes vägen lång, att tröttheten förjaga
Jag sånger sjunga vill uppå mitt enkla vis,
Jag vet, att hon dem hör och henne de behaga.
I sanning jag begär ej annat paradis.

FREDRIK BOHM.

MOLOKSOFFER.

EN STIGANDE CIVILISATION synes oundvikligen föra till stegrade lefnadsbehof, en omständighet, som — för så vidt den innebär ett höjande af medelnivån för människans lefnadssätt — ju blott är att beteckna såsom glädjande. Det sista halfseklets hitintills enastående industriella uppsving har otvifvelaktigt medfört ett växande allmänt välstånd; men det har tillika medfört en utveckling i lyx och en tilltagande yppighet i vanor och lefnadssätt, som kunna förefalla ödesdigra nog, då de ytterligare ökat olikheten i behof samhällsklasserna emellan, och då dessa stora lefnadsbehof och denna öfverförfining synas hafva fått ett högst betydligt försprång framför den stigande välmågan. Hand i hand med denna stegrade lyx och öfverförfining tillväxa stora fordringar på lifvet, och härmed tillväxer naturligtvis äfven antalet af de felslagna förväntningarna och de otillfredsställda önskningarna — dessa vår tillvaros kanske skadligaste parasiter, som nära sig på lifsmodet och lefnadslusten.

Begäret efter yppighet och njutning har en enerverande och förslappande verkan såväl på dem, som fåfängt smäkta efter att få tillfredsställa det, som på dem, hvilka fritt kunna följa sina böjelser. Ja, icke nog därmed; dessa högt uppdrifna anspråk på lifvet blifva lätt en källa till lidande, olycka och förnedring. Styrka till försakelser och umbäranden är en af de mera sällsynta karaktärsegenskaperna, och det tyckes vara många anledningar att befara, att den skall blifva allt sällsyntare.

Mången gång är det emellertid icke för den egentliga vällefnaden och njutningen människor tillsätta välstånd, lugn och lycka; det är ofta blott åt tomma *skenet* de bringa dessa dyra offer. De yttre förhållandena och det yttre uppträdandet betyder för många allt; ja, hänsynen *utåt* öfvar på dem en så hypnotiserande verkan, att de omöjligt kunna tillkämpa sig det karaktärens oberoende, som höjer sig öfver tillfälligheterna, hvarunder man lefver, och som lojalt »rättar munnen efter matsäcken». Och så uppstår denna olycksaliga hetsjakt efter att »hafva det såsom andra» — hvilket egentligen tyckes vilja säga: såsom den klass, som befinner sig något öfver en på den ekonomiska och sociala skalan — en hetsjakt, som kostar långt mera, än det åtrådda målet kommer att smaka. Ty denna dyrköpta lyx och flärd blir vanligen till föga fromma för den, som förskaffat sig densamma; den drager i sitt följe oro och bekymmer samt förödmjukelser och humbug af allehanda slag och blir därigenom fördärflig och olycksbringande för människans lycka och moraliska värdighet.

Äfven de rikaste föräldrar kunna icke försvara, om de låta sina barn växa upp i vällefnadens och yppighetens sköte. För mycket af nöjen och förströelser göra barn och ungdom blaserade. Prakt och yppighet framkalla en sinnenas slapphet och karaktärens vekhet, som kunna helt och hållet betaga styrkan att neka sig något och att motstå den lägre naturens lockelser. Flärd och fåfänglighet snärja själen och göra känslor och åsikter förvända. Yppighetens lif utsuger lätt medkänsla och hjärtevärme, energi och mottaglighet för högre impulser. De unga, som utgå ur ett öfverflödigt och yppigt hems försåtliga sköte, äro ofta verkligt beklagansvärda, ty de hafva blifvit beröfvade ungdomens lyckligaste förmån: förmågan att känna ungt och varmt och enkelt. Och hvilka motståndskrafter — om icke möjligen stoltheten — skola i denna öfvergångstid, den farligaste af alla, öfvergången från familjelifvets tvång till världens frihet, väl förmå att utgöra ett skydd mot de lumpna böjelser, de lustar, utsväfningar, ja de brott och den förnedring, som de unga i följd af en naturvidrig uppfostran så lätt kunna blifva rof för.

Vår senaste tid företer vissa tendenser för epikurism och s. k. »lifsglädje» — tendenser, som dock redan nu torde hafva nått sin kulmen. Det är sålunda icke alltför ovanligt att se en och annan individ, som rent af stoltserar öfver att låta njutningsbegäret och lystnaden ohöljdt framträda. När man ser sådana unga vällustingar och sybariter — verkliga vrångbilder af natur och människovärdighet — då fattar man den höga betydelsen af enkelhet i lefnadssättet. Då uppskattar man värdet af sanna, naturliga föreställningar och tänkesätt samt af den lycka, som ligger uti att kunna finna glädje i enkla, lätt tillgängliga nöjen, i stället för att söka den i berusande och raffinerade förströelser. Dessa förströelser, som så snart framkalla öfvermättnad, ehuru de alltjämt alstra begär efter nya, mera eggande nöjen och njutningar. Och undan för undan betaga dessa nöjen och för-

ströelser sina offer förmågan att hämta vederkvickelse i och nöje af det åstundade; slutligen njutas de blott såsom ett slags opiat mot ledsnaden och tomheten. En dylik sinnenas och lefnadslustens depravation är ett öde, som hänger dubbelt hotande öfver den ungdom, som fostrats i veklighetens och lyxens sköte.

Men ofta är det — såsom nämnts — icke njutningslystnadens demon, som kommer människorna att uppoffra ett lugnt oberoende, utan det är *skenet*, fåfängans demon, som drifver dem att påtaga en förnedrande boja. Hvilka Moloksoffer frambär icke den långa raden af fåfängans martyrer och dårar dagligen och stundligen på flärdens och lyxens altare. Hvilka lidanden och umbäranden ålägga sig icke många af dessa skenets olyckliga slafvar blott för att uppehålla en framstående samhällsställnings bleknande nimbus, en ihålig elegans och ett tomt prål? Om denna uppfinningsrikedom och dessa hjältemodiga offer för skenets uppehållande bringades en bättre och tacksammare sak, om de t. ex. gjordes för vinnande af verkligt välstånd i stället för framställande af blott det skenbara — hvilket annat utseende skulle icke världen då kunna få?

Men vore de allmänna begreppen om sant mänskligt värde icke så konstlade och förskrufvade, som de äro, och fäste icke världen en så oerhörd vikt vid det yttre, som den gör, utan förstode den att värdera naturlighet, enkelhet och måttlighet, så funnes icke detta långa följe af beklagansvärda formalister och slafvar, som blindt följa det föredöme, världens rike och mäktige gifva. Dessa stackars narrar, som villigt och hjältemodigt förneka sitt lifs lugn och en enkel komfort för att tillfredsställa de fordringar, som de anse att världen och deras lefnadsställning kräfva.

I sitt okonstlade tillstånd fördrager människan »god mat på simpla fat» framför» dålig mat på granna fat». Likaså fördrager hon känslan af oberoende i ett lugnt varmt litet bo framför att lefva i en utdragen osanning inom ett elegant paradhem på vacklande grund.

Man vet knappast, hvilketdera man skall mest beklaga, dennna direkta träldom under mammon, som yttrar sig i njutningslystnaden, eller denna indirekta, som framträder i detta löjliga charlataneri, att människorna ifråga om sin ställning vilja slå hvarandra blå dunster i ögonen. De följder, denna träldom under mammon drager med sig, äro i båda fallen fördärfliga och olycksbringande.

Ve de stackars barn, som växa upp i en omgifning, som böjer sig under oket för vare sig det ena eller andra af dessa slags välden. Hvilken motvikt kunna väl sedliga föreskrifter och vackra förmaningar utöfva på de barn, som lefva med dylika exempel för ögonen! I några lyckliga fall kunna måhända hos mera tänkande, självständiga och kraftfulla individer dylika exempel komma att te sig varnande. Men till hvilket högt pris erhålles icke denna sort af lefnadsvishet!

Men njutningslystnadens och vällefnadens passion har en djupare, i vår varelses egentliga natur liggande rot och bör således vara långt svårare att blifva herre öfver, än hvad förhållandet borde vara med passionen för påfågelsfjädrar, såsom Thackeray så betecknande kallar den tomma fåfängans snobberi. Må vi emellertid betänka, om den valuta, som våra gärder åt denna senare lidelse lämna, på något sätt svarar emot de offer, som bringas den, »vi alla, som, funnes ej påfågelsstjärten» — såsom samme författare säger — »kunde kackla i all sköns trefnad och vara så muntra och lyckliga!»

TORN.

EN TONERNAS SKALD.

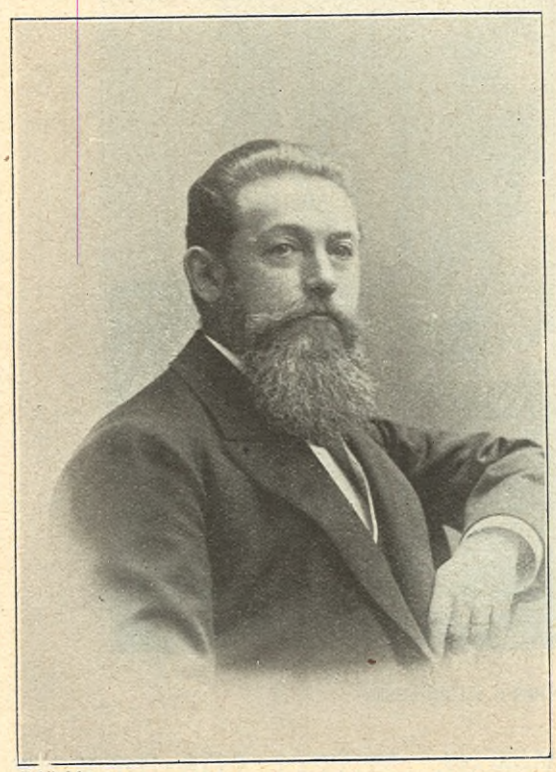

Dahllöf fot.

ANDRÉAS HALLÉN.

»HVEM ÄR DET DÄR?» skulle måhända åtskilliga af våra läsarinnor med en nyfiken blick på porträttet af komponisten och kapellmästaren Andréas Hallén, som vi i dag ha nöjet att presentera i Iduns spalter, fråga, såvida icke namnet och dess bärare gjorde ett sådant spörjsmål öfverflödigt genom den rangplats, Hallén sedan flere lustrer tillbaka intagit och fortfarande intager i vår tonkonsts historia.

Och äfven, om någon ung läsarinna, hvars musikaliska bildning ännu begränsas till gamle Czernys pedagogiska tonmålningar, aldrig lärt känna namnet Hallén, skulle hon otvifvelaktigt frapperas af det karaktäristiska porträttet och tänka: »den mannen är antingen en konstnär eller en lärd, ty så där ser ingen hvardagsmänniska ut.»

Konstnär eller lärd! Hvarför icke en lärd konstnär? Ty Hallén är kanske den mest genombildade af våra nu lefvande komponister här hemma. Dock har lärdomen icke sållat något skolastiskt dam öfver hans tonskapelser, som alla starkt präglas af hans konstnärstemperament — ett käckt och soligt vikingalynne, med ett tillskott af den svenska naturmystikens vemod och drömmande halfdagrar, hvilka motsättningar i hans musik teckna sig som kvällskuggor på en gyllenläderstapet.

Hallén har varit och är fortfarande en mycket produktiv komponist, särskildt i de orkestrala formerna, och den, som är något så när förtrogen med musiklifvet i vårt kära fädernesland och vet, huru nyckfullt våra tonkonstnärer behandlas — än med afgudisk tillbedjan, hvilket dock är sällsynt, än med kallsinnighet, som oftare förekommer och står i mera intimt sammanhang med vår natur — kan lätt tänka sig, hvilken järnenergi och hängifvenhet för sitt kall en komponist under sådana förhållanden måste besitta för att, trots allt, mäkta frambringa det ena betydande konstverket efter det andra.

Det var på våren 1884 som Halléns första opera »Harald Viking», till text af tyske skalden Hans Herrig, gick öfver scenen härstädes, efter att redan 1881 ha gifvits i Leipzig.

Åtskilliga af våra läsarinnor erinra sig kanske ännu, huru glänsande det intressanta verkets hufvudparti återgafs af den numera aflidne operasångaren Labatt.

År 1891 hade Hallén färdig och uppförde härstädes en symfonisk svit, »Ur Valdemarsagan», med poetiska motton af skriftställaren, hr Algot Sandberg. Denna komposition rönte stor framgång och kom påföljande år till uppförande i Wien vid den musikfest, som ägde rum under den då pågående utställningen där nere.

År 1896 följde operan »Hexfällan» samt, vid Vasaminnets firande samma år, den charmanta orkestersviten »Gustaf Vasas saga», till Daniel Fallströms präktiga text. Denna musik torde hvad stil, melodifägring och praktfull instrumentation beträffar, vara något af det yppersta, hvarmed Hallén hittills riktat vår inhemska tonkonst: det är Vasatidens storvulna dådkraft och glödande fosterlandskärlek, som ljuda ur de mäktiga rytmerna.

Sviten enbart uppfördes ånyo, som våra läsarinnor kanske minnas, vid den härvarande musikfesten under vårt oförgätliga jubelår 1897 och väckte då, dirigerad af komponisten, ett hardt när demonstrativt bifall.

Och nu, i dessa dagar, afvaktar vår musikaliska publik med spändt intresse framförandet af ett nytt verk af Hallén: operan »Valdemarsskatten», till text af diktaren, baron A. Klinckowström.

Det är den historiska legendens Visby vid brusande och solglittrande Eystrasalt, då Valdemar Atterdags flotta gjorde strandhugg hos de rika hanseaterna, som åter inspirerat komponisten — den symfoniska sviten, »Ur Valdemarsagan», behandlar nämligen samma ämne och gaf kompositören det första uppslaget till operan.

»Man kommer kanske nu att stämpla mig som reaktionär,» förklarade tonsättaren med ett fint småleende, då vi härom dagen togo oss friheten att aflägga ett besök i hans hem vid Stora Frösunda, där hans tillsvidare slagit ned sina bopålar för att, afskiljd från det bullrande och distraherande storstadslifvet, i ro få ägna sig åt musikalisk skaparverksamhet. »Min opera är nämligen i främsta rummet en melodiopera,» fortsatte han, »och hvad ledmotiven beträffar, har jag tillämpat dem i långt mindre utsträckning än hvad Wagners renläriga anhängare torde vilja acceptera. Men man misstar sig, om man uppfattar mitt nya verk som reaktionärt. Min opera är däremot en protest mot de wagnerska principernas drifvande in absurdum.»

Sålunda fortfor den liflige och geniale tonsättaren att utveckla sina konståsikter och idéer, kraftigt häfdande, att musiken såsom konst främst af allt bör präglas af melodien.

Och hvem vill ej gärna underskrifva denna sunda uppfattning af den skönaste bland konstarter — hälst nu, när densamma af experimentslystna och fantasifattiga adepter ofta nog tvingas in i allt annat än tilltalande former.

När vi alltså om ett par dagar få se K. teaterns ridå höjas öfver »Valdemarsskatten», kunna vi förvisso bereda oss på en musikalisk njutning af angenämaste slag.

Ty Hallén tillhör falangen af de skapande förmågor, hvilka städse väcka intresse, emedan hans väg, som hvarje äkta konstnärs, bär uppåt och framåt — trots allt.

ERNST HÖGMAN.

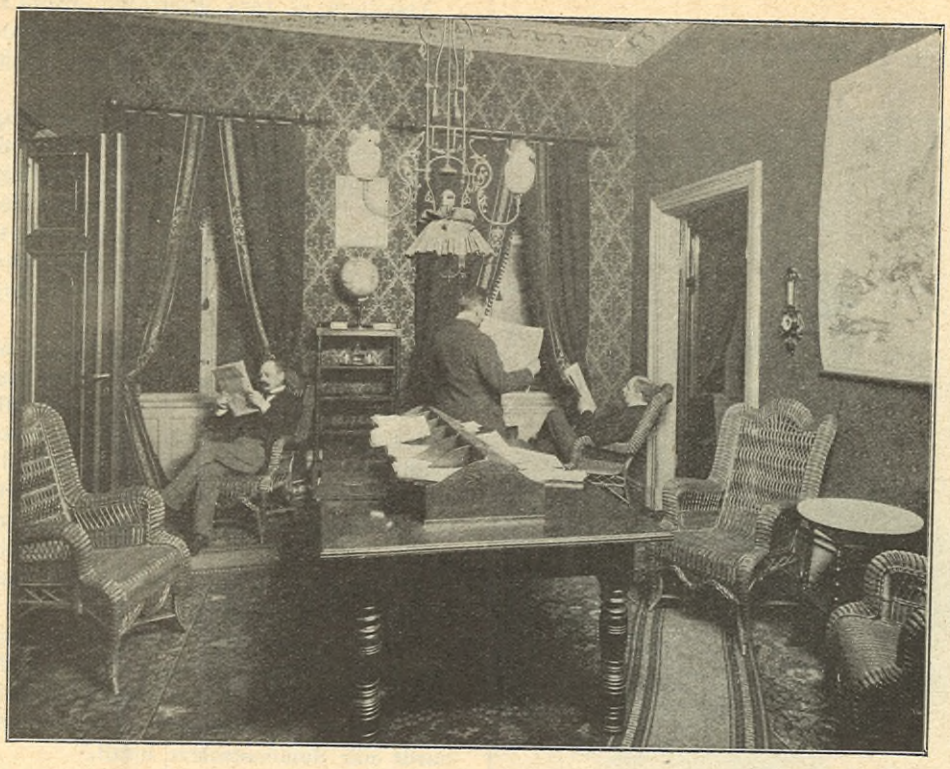

TJÄNSTEMANNASÄLLSKAPET: LÄSRUMMET.

I UNGKARLARNES KLUBB.

TJÄNSTEMANNASÄLLSKAPET I STOCKHOLM.

En hufvudstads många, såväl stats- som kommunala ämbetsverk och institutioner sysselsätta, som lätt förstås, ett ofantligt antal tjänstemän, yngre och äldre. En sammanslutning bland dem, dels för ekonomiska intressens tillgodoseende, dels för åstadkommande af idéutbyten under otvungna och behagliga former samt för utvecklande af ett godt kamratskap har sedan länge utgjort ett önskningsmål inom vår aktade tjänstemannakår.

Särskildt för ogifta tjänstemän borde en dylik förening eller klubb vara välkommen, i det den inom sina väggar erbjöde dem något af hemlifvets komfort och trefna sällskapston efter dagens arbetstimmar.

Dessa faktorer tillsammantagna bragte småningom föreningstanken till mognad, och den 1 november 1896 konstituerades *Tjänstemannasällskapet i Stockholm*. Precis ett år senare stod deras lokal fullt färdig i huset n:r 38 Hamngatan, hvarifrån vi i dagens nummer af Idun meddela interiörer af sällskapets läs- och rökrum.

Af denna inblick i »de lokale Forhold» finna vi, att sällskapet förfogar öfver en den mest inbjudande tillflyktsort, och de öfriga rummen ge ej dessa efter i solid elegans och smak. Hvarje detalj är förträffligt tillgodosedd, och som den ekonomiska förvaltningens symbol tronar i direktionsrummet ett kassaskåp — »för sällskapets blifvande millioner,» som årsboken med humoristisk tillförsikt framhåller.

Åt humorn och det glada, vederkvickande skämtet har sällskapet för öfrigt helt nyligen gifvit tribut i sin första soaré, som, anordnad af sällskapets kassadirektör, hr G. Högstedt, afhölls å stora börssalen en af de sista dagarne i mars.

Programmet upptog prolog, författad och uppläst af styrelseledamoten hr C. A. Sahlbom, musik, solosång af en ung tenor, hr Hagman; vidare dans af medlemmar, tillhörande folkdansens vänner, samt, såsom *pièce de résistance*, en »storartad buffatragediopera,» betitlad »Svek på svek eller Hämnden eller En dag på slottet Koborg», hvilket särdeles muntrande opus, författadt och iscensatt af en ung dam, fröken Inez Lindberg, gjorde stor och berättigad lycka, liksom ock programmets öfriga nummer.

Till våra läsarinnors nöje meddela vi i vårt dagsnummer en fotografi af »operans» sceneri samt af de medverkande. Till vänster hafva vi först den unga författarinnan, därefter komma styckets hjältar och hjältinnor, representerade af hr J. Östberg, fröken S. Hjorth, hrr W. Åberg och E. Antonsson, fru E. Sjögren samt längst till höger dirigenten af det hela, hr B. Aminoff.

Man finner alltså, att bland medlemmarne existera goda förutsättningar för såväl allvarliga som muntra värf, och på den grund kan säkert antagas, att det unga sällskapet går en lifskraftig utveckling till möte.

VANAN. NOVELL FÖR IDUN AF THORE BLANCHE.

FORTS. OCH SLUT.

En dag, som han stod där, nyfiken och med gapande mun, stödjande sig på sin käpp, ty han blef trött af att gå, tröttare än då han hela dagen sprang fram och tillbaka i sin butik, knuffades han åt sidan af en stor arbetare, som bar en säck på ryggen.

Och arbetaren skrek ursinnigt åt honom:

»Ur vägen! Då man inte gör någonting själf, kan man åtminstone låta bli att hindra folk!»

De kringstående skrattade och han aflägsnade sig hastigt, erfarande en känsla af blygsel.

Strömmen och dess befolkning intresserade honom emellertid mest. Våren hade kommit, våren med mild luft, blå himmel, denna egendomliga känsla, som berusar oss, som sammanprässar hjärtat och kommer det att svälla i likhet med en af dessa små färgade blåsor, som barnen leka med i våra parker. Och från Norrbros stenpelare, stående midt i vattnet som benen af en envis jätte, brusade vårflödena, gula af regnvatten, af fältens och dikenas lera, skummande, hvirflande, kokande som vattnet i en ofantlig gryta.

Det var här nedanför, som fiskarena höllo till med sina båtar, från hvilkas akter sänkhåfvarne sköto ut som ett slags underliga flygmaskiner, hvilka endast behöfde spännas ut för att hela den lilla farkosten skulle lyfta sig upp och gå till väders, tyckte han. Nu sänktes håfven, och medan mannen vid årorna ansträngde sig för att hålla upp mot strömmen, började fiskaren väfva upp sin apparat.

Gubben Lorentz stod på kajen i spänd väntan. Skulle han få något eller icke? Och han gnuggade händerna af belåtenhet, då håfvens botten var uppfylld af sprattlande fiskar, hvilka mannen samlade upp med en liten handhåf och kastade ned i sumpen.

Till sin förra affär gick han numera sällan eller aldrig.

Under den första tiden hade han gått dit ofta, drifven af intresse, nyfikenhet, kanske också endast af gammal vana och emedan hans steg, utan att han tänkte på det, gingo dit. Men han kände sig icke längre hemmastadd. De gamla kunderna hälsade, språkade några ord, men det var icke detsamma som förr. Då de slogo sig ned i de stora stolarna och kastade sina hufvuden tillbaka, började de samtala med den nye ägaren och hans biträden.

Lorentz kände sig tillbakasatt. Man ignorerade honom. Han var icke längre »gubben Lorentz», barberaren; han var rätt och slätt en kund, han som de andra; ingenting mera.

Och det föreföll honom, som om Dahl, hans förra biträde, såg snedt på honom och som om han misstänkte, att han endast gick och spionerade, utöfvande kontroll öfver affären under dess nye ägare.

Sommaren blef dödande långsam. Lorentz visste icke, hur han skulle få dagarne att gå. De togo aldrig slut, tänjde ut sig i det oändliga liksom ljuset, som aldrig ville slockna på allvar. Han försökte fara ut i omgifningarna, men fann det ännu ledsammare där än inne på gatorna. Gräset föreföll honom så besynnerligt; det var så tätt, så grönt, och han var rädd för ormar. Och då han knappast kände namnen på träden och på de vanligaste blommorna, var naturen som en sluten bok eller som en bok på ett för honom främmande språk.

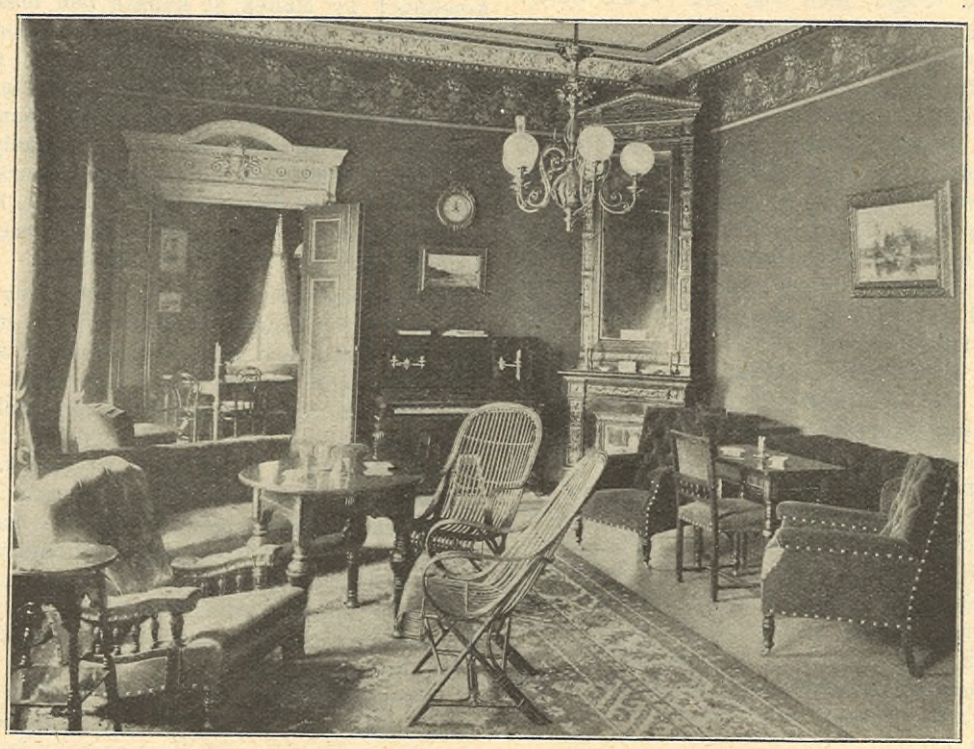

TJÄNSTEMANNASÄLLSKAPET: RÖKRUMMET.

W. Fahlstedt foto.

»BUFFATRAGEDIOPERA» PÅ TJÄNSTEMANNASÄLLSKAPET.

Men alla andra rundt omkring honom hade synbarligen mycket roligt.

Och han började förstå, att skogen, ängen, vattnet var ett studium, som kräfde tid. Han var för gammal. Han skulle ha börjat förr. Man skall vänja sig vid naturen, medan man ännu är ung, liksom man från ungdomen skall öfva sig med att fördrifva hvilostunderna mellan arbetet.

Men han hade aldrig haft några hvilostunder, han!

Och han tänkte tillbaka på »sommarnöjet» uppe på sitt lilla rum, då han på morgonen halfklädd lutade sig ut genom fönstret och såg hamnen med dess fartyg, afskurna af de bägge husraderna, och andades lungorna fulla med sommar — grändernas sommar visserligen, men den enda, som han lärt sig förstå. För katten, hvad han då njöt!

Lorentz hade blifvit gammal på ett halft år. Han var blek och han magrade.

En dag besökte han sin gamle vän och kollega, den andre barberaren. Vännen, som just slutat raka en kund, gick af och an på golfvet, gnolande på en melodi, iklädd sin tunna linnerock. Han var vid ypperligt lynne.

Då han fick se honom, slog han honom på axeln och skrattade:

»Nej, se Lorentz! Lyckliga ost där! Kommer han inte för att se på, hur en annan får knoga och arbeta, medan han själf lefver som friherre.»

Och han tillade, knappast döljande sin afund:

»Jo, jo! Tror jag det... med en sådan affär.»

Då Lorentz gick, hade han fattat sitt beslut.

Dagen därpå gick han in i sin gamla affär och bjöd Dahl på middag. Han hade något att tala med honom om mellan fyra ögon.

Efter middagen drucko de kaffe och punsch. Lorentz skrufvade sig oroligt fram och tillbaka i soffan. Han skämdes öfver det förslag, han ämnade framställa. Men slutligen kom det fram stötvis, med små pauser, som då man firar upp en ketting utan gångspel.

Han hade gjort orätt, som lämnat affären ifrån sig... handlat obetänksamt... i öfverilning... han var inte så gammal, som han trott... åtminstone inte ännu... inte ännu... men om några år... alldeles säkert om några år... om två år... ett år... han gaf sitt ord därpå...

Hans för detta biträde stirrade på honom, som om han inte trott sina öron. Därefter brast han i skratt och förklarade, att det var det roligaste skämt, han någonsin hört.

Men Lorentz såg icke alls skämtsam ut; det var hans fullkomliga allvar. Hvarpå Dahl blef förargad och förklarade, att affären var hans. Han hade endast att betala det bestämda afträdet.

Lorentz steg upp, betalade och gick. I tamburen hörde han Dahl skratta och prata med flickorna, som skrattade också de. Hvem hade de roligt åt? Naturligtvis åt honom!

Den första september flyttade gubben Lorentz från sitt lilla rum, där han bott i trettiofem år, gående öfver från den ena hyresgästen till den andra, liksom en möbel, som hörde till våningen och hvilken ingen fick rubba från sin plats. Han trifdes icke längre i staden mellan broarne, där han riskerade att möta sina gamla kunder. Dahl hade naturligtvis talat om alltsammans. Man skrattade åt honom, dumhufvudet, som icke förstod att njuta sitt *otium cum dignitate* — detta fördömda ord, som smickrat honom ofantligt, då han hört det från den gamle kassörens mun, men som från första dagen passat honom så illa, liksom en rock, gjord för en annan person. Och han flyttade långt upp till öfre Norrmalm, där han icke kände någon människa och där ingen kände honom.

I medlet af oktober öppnades på Västmannagatan en ny rakstuga. Det var till hela sin inredning en första klassens affär, mycket snygg, mycket ordentlig, hvars innehafvare var en redan gammal man med grått hår och nästan hvita polisonger.

Gubben Lorentz hade återgått till sitt kära yrke, men han var det oaktadt icke nöjd. Han trifdes icke med sin omgifning: denna butik, som luktade oljefärg och där han kände sig främmande, ljus och rymlig som den var, dessa kunder, idel obekant folk, som var honom fullständigt likgiltigt. Och han fann sig alldeles bortkommen i denna aflägsna stadsdel med sina breda gator, sina stora, moderna hus och nya ansikten. Allt var ogästvänligt, kallt, frånstötande, ovant.

Dessutom gick affären illa, och han började missköta densamma. Hela eftermiddagarne satt han, tyst och grubblande, i ett hörn på närmaste schweizeri, öppnade endast sin mun för att säga till om ett nytt glas.

Han hade börjat dricka.

Sent på kvällen gick han tillbaka till affären, obekymrad om, huruvida biträdet, en yngling på sjutton år, hållit öppet till den bestämda tiden eller icke. Han läste upp dörren, gick in i sitt lilla rum innanför butiken och satte sig, utan att tända lampan, att grubbla i mörkret. Ofta kastade han sig fullt påklädd på sin säng, som stod obäddad sedan morgonen, och somnade in, tungt som ett djur.

Men en morgon, då hans biträde kom till affären, var dörren reglad inifrån. Han bultade upprepade gånger, men förgäfves: ingen svarade.

Misstänkande, att icke allt stod rätt till, sprang ynglingen till polisvaktkontoret och fick ett par konstaplar att följa sig. Man sprängde upp dörren.

Inne i butiken, utsträckt midt på golfvet med en stol, som han dragit med sig i fallet, öfver bröstet, låg ägaren till affären, »gubben Lorentz, barberaren», död. Ett djupt snitt af en rakknif hade nästan skurit af hela strupen. Blodet var redan stelnadt. Kroppen var kall. Han hade synbarligen varit död i flere timmar.

Och böjande sig ned öfver den döde, med kännarmin undersökande såret, sade en af konstaplarne med ett uttryck af beundran i sin grofva röst:

»Tusan till barberare! Han har kunnat sin sak. Den har inte darrat på handen, den, inte!»

LILIAN ELDÉE.

LILIAN DUNCAN-ELDÉE, eller miss Duncan — som hennes konstnärsnamn lyder — är en ung, förtjusande engelsk sångerska, som sedan någon tid gästar vår hufvudstad, af hvilken anledning vi i dagens nummer af Idun presentera hennes bild för våra läsarinnor.

Hennes första uppträdande härstädes ägde rum redan i slutet af sistlidne februari under ganska unika och för den unga sångerskan smickrande omständigheter.

Kammarherre Burén, vår operas chef, hade nämligen inbjudit h. m:t konungen, kronprinsen, prins Carl med gemål, prins Eugen och dessutom ett stort antal medlemmar ur diplomatiska kåren till en privat-matiné i k. teaterns stora foyer, och inför denna lysande samling sjöng miss Eldée och rönte det varmaste erkännande, såväl för sin vackra röst som för sitt ej mindre musikaliska föredrag.

Det har ordats mycket om hennes härkomst — ryktet påstår till och med, att det rinner skotskt konungablod i hennes ådror; därmed må nu förhålla sig hur som hälst — säkert är, att skönhetens fé lagt sina bästa gåfvor i hennes vagga, ty hennes apparition är strålande som en sagodrottnings.

Häromdagen uppträdde miss Eldée i Gounods opera »Romeo och Julia», — hennes första uppträdande på »de bräder, som föreställa världen» — och huru hon, naturligt nog, därvid ej kunde prestera en i allo fullkomlig framställning af denna kärleksromantikens mest hänförande kvinnotyp, visade hon sig likväl som en både lyriskt och dramatiskt begåfvad artist.

Förmodligen kommer hon inom kort att uppträda i ännu en roll och blir då i tillfälle att gifva publiken ytterligare prof på sin spirande talang.

HURU EN PIGA HADE DET FÖR 60 ÅR SEDAN. »RÅNGUMMANS» SKILDRING, UPPTECKNAD FÖR IDUN AF FANNY CHRYSANDER.

FORTS. OCH SLUT.

VI TALTE nyss om lönen. Kan frun gissa, huru mycket jag hade sista åren jag tjänte? *20 riksdaler* i pengar, frun, samt sex alnar lingarns- och 6 alnar blångarnslärft, två marker ull, ett par näfver- å ett par läderkängor samt ett par kyrkskor, å hemväfdt ylletyg till klädning å förkläde. Till marknadsgåfva fick jag alltid en köpstahalsduk af bonn' å till julklapp gaf mor mej å drängen hvar sitt par tumvantar. Men innan en kunde få en så'n där hederlig å stor lön — tolf eller sexton riksdaler i pengar var vanligt annars — skulle en kunna bränna å mälta, brygga, baka å slakta samt ta' reda på en kreatursränta ordentligt. Att en skulle kunna spinna å väfva föll åf sej själft. Fanns de' en jänta så uslig, att hon inte kunde karda eller spinna eller väfva till en kjol åt sej, fick hon ingen tjänst å blef för ingenting hållen. Jaså, frun vill höra, huru vi hade med arbetet på sommarn. Ja, då var de' att också gå opp i otta å ut å slå slag om slag med kar'arne under höanden eller ta' opp efter hvar sin kar', när säden skars. Nog var de ibland, så en tyckte, att en kunde tappa andan, men man fick väl hemtan igen å bara gå på sen — de var ingen som ynka en — å många gånger kan de' vara bra me', en kommer inte ihåg te ynka sej själf då heller si. På försommaren fick en gå hela guds långa da'n ute på de heta trä'sgärdena å bulta kok å skotta renar å om de' inte var så tungt, så var de' ett odrägligt trist å enformigt arbete. Nu vet en piga inte alls hva' hvarken det ena eller andra arbetet vill säga, nu görs ju allt sånt där med maskiner. *Linet* hade vi ett orimligt besvär med, minns jag. Sen man tagit upp det på hösten, skulle det rötas å torkas å skäktas å bråkas å häklas, innan en kunde börja spinna åf de. Men se'n vi kommit så långt, då var det roligt — då sutto vi kvinnfolk vid våra spinnrockar kring spiseln, där långvedsbrasan brann så klar. Ja, kära, hade vi sträfsamt, så hade vi roligt också! Vi hade slåtteröl å skördekalas å mickelmessdanser å juldanser å lekstugor. Åh! hva' vi sjöngo å hva' vi lekte å dansade vid våra hemstöpta talgljus å med hembrygdt öl, som bjöds omkring öfver lag — var det riktigt fint, bjöds det på sirapsbrännvin med tilltugg. De' var inte »baler» på den tiden inte, med »herrar å fröknar» å punser å vin å konfekt å sån't där, som jag hör jungfrurna tala om.

»Å *blomsterlasset* på sommarn se'n!» Skrattande slog sig gumman härvid med händerna på knäna. »Jaså, frun vill höra talas om de' me'! Ja, ett arbete på landet om sommarn, som hvarken är lätt eller roligt eller fint å — skam te säjandes — att köra ut gödseln på åkrarne. Huru de göra nu för tiden, vet jag inte, det är ju så många gamla bruk, som nu ä bortlagda — men i min ungdom slutades den sysslan med en riktig glädjefest. Då sista lasset var utkördt, gick först alla karlarne ner till ån å badade — frun ska' veta, att det var hela bylaget, som hjälptes åt med det arbetet i tur och ordning hos hvarann — och kvinnfolken tvätta å snygga sej i brygghuset. Se'n klädde man ut sej allehopa i så gammaldags och tokiga kläder, som man kunde få fatt på. Ett par långstegar kläddes med löf och blommor, äfven hästarne satte man blommor, merendels stora pioner och löfrusker, på. Så satte man man sig på vagnarne par om par med löfruskor eller blomkvastar i händerna, å bredvid körsven, som merendels var värst utklädd, satt spelmannen å spelte fiol eller nyckelharpa, å så bar det af i fullt traf genom byn å ut på gärdena, förbi de närmsta byarne. Å de' var ett hurrande å ett skrikande och ett viftande med löfkvistarne och handkläden — och ett spelande, så de' kan inte frun tro. Å barnungar sprang, så de kunnat tappa fötterna, för att öppna grindar åt *blomsterlasse'* och för att riktigt få begapa spektaklet, och ifrån fönster och gårdsplaner stod folk å vifta mot oss.

När vi se'n kommo hem fick vi riktigt storkalas med köttsoppa och skinka å bruna bönor å stek å risgrynskaka samt det bästa öl, som fanns i källaren. Åh, jag minns alltihop, som om det varit i går, å ändå frun, är det jämnt 60 år, sedan jag som flicka åkte på sista blomsterlasset å dansade på sista mickelsmessdansen. Vi gifte oss på hösten strax efter flyttningen, Lars och jag. Det var väl så utsitt, att jag skulle ha honom, kan jag tro, annars ville nog Per, sonen, å husbondfolket me', att jag skulle stanna som ungmor i huset, men fast Per var en bra å hygglig gosse på allt sätt å en rik bondson till, kunde jag aldrig få någe behag till en. Å kan frun tro, att husbond själf fria en dag för'n. 'Hör du, flicka,' sa han. 'Säj inte nej för ett tåcke tillbud! Du ser ju, att gossen satt sej i sinnet på, att inte vända sin håg till nå'n annan än dej — å hvarken jag eller mor har något emot att få dej kvar i huset som sonhustru, fast du inte kan föra några egodelar eller något bohag med dig till gårds — men du har de' som ä' lika bra, om inte bättre,' tyckte han — 'ett redbart sinne å ett par duktiga armar — å tur har du me' kräken, så vi kan ta' ut lysning till sönda'n, nu, har jag tänkt,' sa han. Men jag var trofast mot Janson, jag — på sönda'n lyste det för oss båda i stället och, som sagdt, strax efter flyttningen gifte vi oss. Fast dom var liksom lite modstulna husbondfolket, isynnerhet Per, förstås, höll dom ett hederligt bröllop åt oss: Gullkrona bar jag, å i Faringe kyrka vigdes vi — prosten Wallinder själf vigde oss.»

Härmed steg madam Janson upp och, knytande sin halsduk, som glidit ned, utbrast hon: »Kära frun, ursäkta mej, som hindrat så länge med mitt prat! Men nu vet frun i alla fall, huru ett kvinnfolk, å särskildt en piga, hade det för 60—70 år se'n. Å tack nu så mycke' för mej, för godt kaffe å handel å allt. Adjö, adjö!»

»VÄNTANSTIDER».

VII.

SEDAN JAG genomläst Ysabels skiss Väntanstider i vår kära Idun för den 8:de sistl. mars, var min första enda och sista uppfattning däraf — ett djupt ogillande. Jag fann det till och med ledsamt, att den verkligen fått plats i Iduns spalter, ty den skulle ju nu läsas, icke allenast af mina egna unga döttrar, utan äfven af andra renhjärtade, oskuldsfulla unga flickor och kanske snedvrida deras öfvertygelser om rätt och orätt! Är det verkligen Ysabels uppriktiga mening, att en ung flicka handlar rätt uti att, sin moder ovetande och tvärt emot hennes vilja, gå till hemliga sammankomster med sin trolofvade på hans ungkarlsrum? Tror ni ens, att en man af heder och framför allt en man, som är rädd om sin fästmös goda rykte och anseende, skulle vilja detta? Jag tror det bestämdt icke.

Hvad vore det för slags kärlek, om ej den trolofvade skulle vara fullt tillfredsställd med att under förlofningstiden — den må nu räcka längre eller kortare tid — få se och vara tillsammans med sin älskade i hennes föräldrahem, på promenader eller i sällskap med andra?

Skulle vi tillråda våra barn, det käraste vi äga på jorden, att vandra vid branten af en afgrund, blott därför att de själfva kanske skulle anse sig kunna hålla balansen och ej störta ned? Är det då ej klokare att upprepa för dem det gamla budet: Kasta dig ej i faror, ty du förgås däruti!

EN MODER.

VIII.

YSABEL PÅYRKAR i sanning långt gående förändringar i den gängse uppfattningen om hvad som passar ett förlofvadt par, om det är hennes mening, att de handlande personernas i berättelsen uppträdande bör betraktas såsom korrekt. Sorgligt nog är det dock äfven i detta fall kvinnan, som, genom att frångå en grundsats, i det stora hela riskerar något. Det är henne straffet för deras svaghet ensam drabbar. Då därtill, såsom författaren låter påskina, ännu tre års väntan på giftermål står dem i perspektiv, måste det väl anses såsom minst sagdt *tanklöshet* af fästmannen att tillåta henne, som han har kär och bör skydda för allt, ta ett steg, som *kan* bli henne ödesdigert. Ty hur mycket kan icke under denna ytterligare väntetid inträffa, som nödvändiggör en upplösning af deras förbindelse; och i så fall torde den kvinnliga parten få mer än en gång bittert ångra sin eftergifvenhet. Detta äfven om hennes förbrytelse mot hvad vi anse som passande alltid till motiv är lika ren och hela förloppet ständigt lika oskyldigt som den scen förf. framställt. Därför torde hvarje ädelsinnad man skona sin käraste för att aflägga dylika visserligen pikanta, men för henne alltför farliga bevis på hängifvenhet och förtroende.

CASTOR.

IX.

ÖFVER SEXTIO ÅR äro förgångna sedan C. J. Almquist, på sin tid prisad såsom en af vårt lands snillrikaste författare, lät trycka sina »fria fantasier» af Hugo Lövenstjerna, stundom kallade »Törnrosens bok» stundom »En irrande hind». Ni har nog åtminstone hört omtalas dessa skildringar, hvilka med så mycket intresse lästes och beundrades. Men kanske ni ej har eder bekant min ringa person, som af bemälde författare presenterades för allmänheten i en novell med titeln »Går an», hvilken väckte oerhördt uppseende, ja, formlig skandal, förbittrande mitt lif. Jag hade ju icke begått något brott; men mina idéer hade det felet att vara framom sin tid — här uppe i midnattsolens land, hvarest då ännu ingen Ellen Key predikat »själfhäfdelsens» evangelium, Ibsen ännu icke proklamerat den frigjorda individualitetens rätt att vara »sig selv nok».

Länge har jag varit glömd; den fria kärleken har visserligen i tysthet omhuldats och någon gång vågat sig fram i det offentliga; men mina idéer därom hafva dock hittills stämplats såsom omoraliska och oförenliga med sedelagens bud samt helgden af de förbindelser mellan könen, som utgöra det kristliga samhällets grundval. Nu har jag dock, i min sena ålderdom, med den gladaste öfverraskning sett att »Ysabel» i en skiss, benämnd »Väntanstider», gjort sig till tolk för ett friare umgänge mellan förlofvade, under väntan på möjligheten att låta den kyrkliga välsignelsen helga deras förbund, naturligtvis inom det tillbörligas gräns, bara små förstulna visiter hos den väntande älskaren, brinnande af ifver att afslita kappan, därvid hans »lilla sötaste flicka» serverar den lågande älskaren med några hos Avéns inköpta godbitar jämte »en liten butelj vin», delicioso.

Hvad betyder det att älskarens rum är »fult och kalt», bara det inte är kallt, så att »de väntande» frysa under sitt kuttrande!

Och hvilken lycklig ingifvelse af Donna Ysabel — o! hvad jag är tacksam mot henne! — att förlägga fästmannens vindskammare till Smålandsgatan, invid Sveasalen, med sina prästinnor i sinnlighetens altartjänst, triumferande i deras upplyftande prestationer!

Ja, Donna Ysabel, fortsätt edra skildringar om »Väntanstider», med täta möten och Avénska godbitar; kanske ni en dag kommer att häpna öfver, huru ni kunnat så misskänna den sinnliga naturen hos människan, och få klart för eder, att dessa aftonunderhållningar i »Väntanstider» skola föra till mitt så bittert klandrade »Går-an»lif.

SARA WIDEBECK.

X.

MED STORT intresse har jag tagit del af »Väntanstider», enär jag känner igen mig själf däri. Såsom Ysabels unga tu ha äfven jag och min fästman handlat, och vi ha ej ångrat det, tvärtom har vårt lif därigenom blifvit så innehållsrikt, och vi kunna byta tankar på alla områden. Om förlofvade flickor ville ta' litet mera hänsyn till fästmannen än till skvallrande »vänner», skulle det ej gifvas så många uppslagna förlofningar.

Antagligen skola många röster höjas *mot* »Ysabels» skiss, men med ringa resultat. Jag för min del hoppas, att läsningen af densamma skall förmå många att följa Evas exempel, ty det är enda sättet att göra förlofningstiden lycklig.

EN FÄSTMÖ.

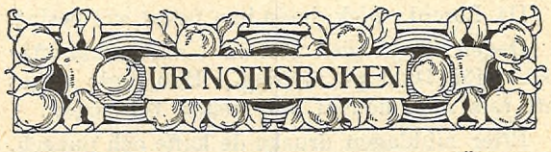

FREDRIKA-BREMER-FÖRBUNDETS DRÄKTREFORMFÖRENING höll här om aftonen årsmöte i förbundets lokal. I årsberättelsen meddelas bl. a. att föreningen utgifvit en broschyr, benämnd »Den kvinnliga klädedräkten» och upptagande kortfattade illustrerade beskrifningar på föreningens samtliga modeller. Af fru Hanna Palme hölls i Helsingfors den 28 januari ett föredrag om dräktreform. Föreningen har från »Sällskapet för bevarande af kvinnohälsan» i Petersburg erhållit

HULTMANS CACAO.
GULDMEDALJ.
På grund af råvarans högst betydliga prisstegring är minutpriset **å vår Cacao i lös vikt** nu höjdt till fyra (4) kronor pr kilo. — Malmö den 6 Mars 1899.
Hultmans Chokolad och Konfektfabriks Aktie-Bolag.

en anmodan att sända samtliga modeller till en exposition, som nämnda sällskap under våren anordnar. I de högre flickskolorna i Arboga, Borås, Filipstad, Gefle, Hudiksvall, Jönköping, Karlshamn, Kristianstad, Linköping, Luleå, Lund, Mariestad och Östersund har föreningens skoldräkt exponerats. Föreningens modeller säljas hos K. M. Lundberg.

Decharge beviljades styrelsen. Till styrelsemedlemmar valdes d:r H. Andersson, fruarna Bolin, Fränckel, Gyllander och Scholander samt fröken Lindeblad; till suppleanter fruarna Burgman, Kempe och Nyström samt fröken H. Palmqvist. Den af Fredrika-Bremer-förbundet utsedda delen af styrelsen utgöres af fruarna M. L. Berg, G. Linder och fröken Gyldén (ordinarie ledamöter) samt fröknarna Högström och Wahrolin (suppleanter). Till revisorer valdes fröknarna J. Bonnier och B. Hirsch, till revisorssuppleanter fru G. Wærn och fröken A. Kruse.

DAMERNAS FÖRMIDDAGSKLUBB. I Köpenhamn har invigts en »Damernas förmiddagsklubb». Klubben har sina lokaler i kvinnornas handels- och kontoristförening »Hegnet».

Klubbens ändamål är att tillhandahålla ett centralt beläget hviloställe, där stadens damer kunna sitta och vänta, läsa tidningar, telefonera, skrifva, göra toalett etc., etc, äfvensom intaga förfriskningar, utan att behöfva betala drickspengar. Det kostar endast 3 kr. pr år att vara medlem.

TILL VÅR ÄRADE LÄSEKRETS rikta vi en vördsam uppmaning att ihågkomma Idun med insändande af fotografier och teckningar, som kunna vara af intresse för vår illustrationsafdelning. Alla hafda kostnader ersätta vi naturligtvis tacksammast.

SYMFONIKONSERTEN på påskdagen, till förmån för k. hofkapellets pensionsinrättning, var till sista plats besökt af en distinguerad publik, och i den kungliga logen syntes kronprinsen med sin frände prins Pierre af Oldenburg på sin högra sida, till vänster sina två äldsta söner och prinsarne Carl och Eugen. Schumanns symfoni b-dur, som inledde programmet, fick ett godt utförande, men syntes föga värma publiken: den torde ock tillhöra mästarens — den store lyrikerns — mindre omedelbara verk. Kom så en svensk musikdikt: Dvärgakrig, ballad af Arthur Fitger, komponerad för baryton och orkester af *Karl Valentin*. Den ståtliga kompositionen gjorde sig förträffligt gällande, utförd af hr C. F. Lundqvists glansfulla stämma, och mottogs med lifligt bifall. Sådant kom ock konsertmästar Zetterqvists violinvariationer af Corelli till del — hans beprövade stråke hade tydligen sin *beau jour*. Wagners »Waldweben» ur »Siegfrid» fick äfvenledes det allra yppersta utförande af k. hofkapellet och verkade fullkomligt fascinerande med sin trolska naturmystik.

Sist kom, som kronan på det hela, Beethovens odödliga pastoralsymfoni, som framfördes på ett sätt sådant att slutallegrots ledmotiv af »landtfolkets tacksamma känslor» helt visst delades af hela den närvarande åhörareskaran.

PÅ LÅNGFREDAGEN gafs som vanligt Haydns oratorium »Skapelsen» i Östermalms kyrka till förmån för Frimurarebarnhuset. Solister voro fru Östberg (Gabriel), fröken Thulin (Eva), hrr Lundqvist och Strandberg (i Uriels parti), Sellergren (Rafael) och Bergström (Adam). Deras präktiga röster, yttermera förstärkta genom kyrkans resonnans, gjorde en ypperlig verkan.

Äfven kören — bestående af sujetter vid k. teatern — samt hofkapellet, som med smak och påpasslighet skötte sin ansvarsfulla uppgift, gjorde sig väl förtjänta af beröm. Hofkapellmästaren Henneberg ledde och sammanhöll det hela med sin vanliga förmåga och omsorg.

Det är i år etthundra år sedan »Skapelsen» — i mars 1799 — första gången uppfördes i Wien. Redan tvänne år därefter — på långfredagen 1801 — uppfördes tonsättningen i Stockholm.

HYLIN & Cos
FABRIKSAKTIEBOLAG
KONGL. HOFLEVERANTÖR
UTSTÄLLNINGSTVÅLAR:
VIOL, HYACINTHE, HELIOTROPE, SYRÉN M. FL.
THEA-ROS-PARFYM M. FL.
prisbelönta vid 1897 års utställning med
GULDMEDALJ
Försäljes i våra butiker
8 Regeringsgatan — Vesterlånggatan 16
A. T. 64 69. A. T. 24 97.
samt hos alla finare Parfymhandlande i riket.

Hofjuvelerare
K. ANDERSON
1 Jakobstorg
STOCKHOLM.

Schweizer-Siden
är det bästa!
Begär profver på våra nyheter i svart, hvitt eller kulört från 55 öre till 15 kr. pr meter.
Specialitet: **Nyaste siden-foulard, randigt- och chiné-siden** till klädningar och blusar, 52 cm. bredt, från 90 öre till 5 kr. pr meter.
De utvalda sidentygerna sändas till Sverige endast **direkt till privatpersoner tull- och fraktfritt** till hemmet.
Schweizer & Co., Luzern (Schweitz).
Sidentygs-Export. (A)

Tandläkare Sjöquist
Drottninggatan 68, Stockholm.

TANDLÄKARE
G. G:son Hård af Segerstad,
Alma Hård af Segerstad.
Birger Jarlsgatan 13, 1 tr.
Rikstel. 20 48. Allm. tel. 86 46.

Göteborgs Kex, den erkänt bästa och den under tillägnade förhållanden tillverkade.

Prenumerera på "Kamraten".

Bländande hvit
REN LUKTFRI
Alldeles oskadad
Tvätt
erhålles genom att begagna
M. Zadigs Tvättpulver.
Garanteradt utan klor eller andra skadliga ämnen. Fås i alla bättre minutaffärer.
Försök en gång och Ni ångrar Er icke.

Bostadstomter
I hufvudstadens omedelbara närhet. Härlig natur, vackert belägna, bekväma kommunikationer.

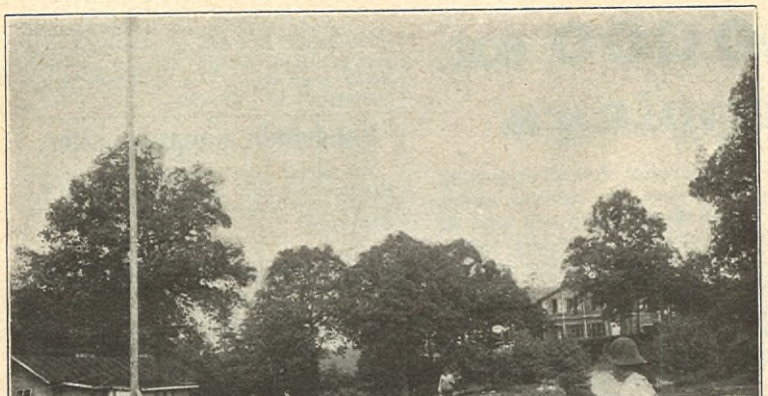

Villor vid lilla Ekensberg.
Gröndals Tomt- & Byggnads-A.-B., Centralpalatset.

Eleganta visitkort
å
Iduns Kungl. Hofboktryckeri
12 Stora Vattugatan 12.

Mångdubbelt billigare än i bokhandeln. Genom att med 1 kr. 60 öre till årets slut prenumerera på den illustrerade romantidskriften *Kring Aftonlampan* erhåller ni:
Kring eldbrasan, berättelser af Conan Doyle (ungf. 360 sidor med 35—40 ill.) för c:a 50 öre.
Blott en skugga, roman af Chr. Murray och H. Herman (ungf. 150 sidor med 7 ill.) för ..... c:a 20 öre.
Noveller af Paul Heyse (ungf. 200 sidor med 12 ill.) för ..... c:a 27 öre.
m. m., m. m.
Kring Aftonlampan utkommer hvarje månad med ett häfte å 120 sidor med 8—10 illustrationer, i smakfullt omslag och tryckt på fint illustrationspapper. Prenumeration mottages å hvarje postanstalt. (G. 78686)

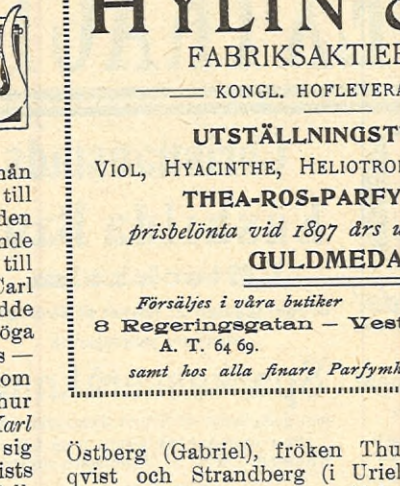

i ett halft dricksglas vatten gifve det **behagligaste**, mest **uppfriskande** och **välsmakande** men dock **starkast antiseptiska** munvatten. Koncentrerad pr flaska kr. 1: 50. Utspädd pr flaska kr. 1: 00.

Af följande jämförande tabell framgår, att DENTOLIN besitter större bakteriedödande förmåga än alla andra handeln förekommande dylika preparat.

Tabellen är stödd på i Stockholm anställda bakteriologiska undersökningar.

G. G:son Hård af Segerstad
TANDLÄKARE.

		Tyfoidbakterier dödas på	Difteribakterier dödas på
DENTOLIN	2 % lösn.	1/2 minut	3/4—1 minut
Gahnelit	2 % »	2 minuter	2 minuter
Stomatol	5 % »	1 minut	1 minut
Azymol	5 % »	1 minut	1 minut
Aseptol	50 % »	1 minut	—
Vademecum	50 % »	1 minut	—

Friestedts Foderbenmjöl (Guldmedalj). Säljes genom H Apotekare och Handlande.
A. W. Friestedt, Stockholm

Hvita händer
erhållas, om man efter grofsysslor alltid tvättar sig med **Lagermans Kraft-Skur-Pulver**, som löddrar som den finaste tvål och är mycket billigt. Säljes hos alla specerister i riket. Ende tillverkare: **Kraft-Tvål-Fabriken**, Jönköping.

Professor G. CEDERSCHIÖLD
behandlar med massage: mag- och tarmsjukdomar, nervåkommor, kronisk snufva och svalgkatarr, fruntimmerssjukdomar m. m.
Sthlm. Stallg. 4, hörn. midt emot Grand Hotel

Bästa Ceylon Thé
1,25 pr 1/4 kg. hos HERM. R. STOLPE
Skeppsbron 6. A. T. 2238. (S.T.A.5724

Brödr. Cloettas
CACAO EXTRACT

af finaste bönor tillverkadt Cacaopulver, kraftigare än vanlig Cacao, men ej dyrare.

I fyrkantiga burkar om 1/2 kg. à 2: 65.
» » » 1/4 kg. à 1: 40.
» » » 1/8 kg. à 0: 75.

På begäran af Brödr. Cloetta har jag inköpt ett prof af »Cloettas rena Cacao Extract», sådant det i handeln är allmänt tillgängligt och undersökt detsamma, samt därvid funnit att denna Cacaosort är **ren** och **oförfalskad** osockrad Cacao af **bästa beskaffenhet.**
Stockholm d. 18/1 1899.

Carl Setterberg,
Fil. doctor, Handelskemist.

BRÖDR. CLOETTA

Köpenhamn 1862 — **Malmö** 1872 — Christiania 1896

äro de äldsta och största Cacao- & Chokladfabrikanter i Sverige.
Sysselsätta omkring 400 personer.
Årliga tillverkningen uppgår till öfver 3 millioner kg. Cacao, Choklad, Konfekt & Karameller i samtliga fabrikerna.
14 Första Pris vid Världs- och Nordiska Utställningar, senast
Guldmedalj i Bergen 1898.
(G. 79045)

Sv. Panoptikon
Stockholm.
*** Största sevärdhet. ***

Skydd åt efterlefvande!

Allmänna Pensionsförsäkringsbolaget
tillförsäkrar på fördelaktiga villkor
utmätningsfria pensioner
åt änkor och barn eller andra efterlefvande; meddelar dessutom **lifränte-, kapital-** och **testaments**-försäkringar i olika kombinationer.
OBS.! Äfven **genast börjande** lifräntor.
All bolagets vinst tillfaller de försäkrade antingen i form af höjda pensioner eller nedsatta försäkringsafgifter
Hufvudkontor: ***Strömsborg,*** **Stockholm.**

Sparkasseräkning
Räntegodtgörelse 5 proc.
Å hvar motbok kunna intill 1,000 kronor i månaden uttagas utan uppsägning.
I landsorten boende torde hänvända sig direkt till banken.

Aktiebolaget Stockholms Diskontobank
I Regeringsgatan 1.

Inteckningsbolaget.
— Stockholms Inteckning-Garanti-Aktiebolag. —
Hufvudkontor: ***Malmtorgsgatan n:r 1,*** öppet 10—3.
Afdelningskontor: ***Biblioteksgatan n:r 13,*** öppet kl. 1/2 10—3.

Depositionsränta	5 proc.
Upp- och Afskrifningsränta	3 »
Sparkasseräkning (vid Afd.-kont.) från den 1 april 1899	4 1/2 »

På **kapitalräkning** å 6 mån. uppsägning godtgöres Bankens **högsta depositionsränta** och tillämpas vid inträffande ränteförändring den nya räntesatsen omedelbart utan föregående uppsägning. (S. T. A. 55187).

Bankaktiebolaget
Stockholm—Öfre Norrland,
Drottninggatan 6.
Hushållsräkning 4 1/2 %.
Kassafack till 15, 20, 25 kronor.

Symaskin,
Wheeler & Wilson, som syr väl säljes till 30 kronor. Adr. Drottninggatan 73 B, 1 tr.

Äkta
Örtmixtur
för mag- och bröstsjukdomar.
En massa intyg från fullt trovärdiga personer, som af denna mixtur blifvit fullkomligt botade från svåra sjukdomar, kan föreles. **6** fl. på satsen kostar **4.40** sändes för järnväg mot efterkraf, på båt endast om hela **hel** betald. Mindre än **hel** sats sändes icke. Återförsäljare i Stockholm *Herman Andersson*, Skepparegatan 47, 1 tr.
Sofia Larsson, f. Aschier.
Riks-, Post- och Telegrafadress Jönköping

Undervisning i linnesömnad
meddelas af bildad flicka. Enkel, praktisk metod med användande af apparater för att undvika träckling. Mönster erhålles. Hvarje kurs (pris 15 kr.) omfattar 1 månad, 2 timmar dagligen. Elev syr endast eget arbete. Profver till påseende. Äfven för fruar att beakta. Karin Egnér, Nybrogatan 53, 4 tr. Rikstel. 35 30. (S. T. A. 57888)

Christianstads Enskilda Bank
i Stockholm,
Drottninggatan 2, hörnet af Strömgatan
emottager penningar på
Sparkasseräkning
mot godtgörelse af högsta despositionsränta.
Utan uppsägning kunna å en bok sammanlagdt 1.000 kr. i månaden uttagas.

Aktiebolaget
Sundsvalls Handelsbank,
Gustaf Adolfs Torg n:r 14,
godtgör å sparkasseräkning ..... 5 %.
Å hvarje bok kan lyftas intill kr. 1,000 i månaden utan särskild uppsägning.
(G. 78894)

Landtmanna- & Kreditkassan
N:r 1 Mynttorget Stockholm.

Depositionsränta	5 %
Sparkasseränta	5 %

Å hvarje sparkassebok kan lyftas intill 1,000 kr. i månaden utan uppsägning.

Begär
prisförteckning öfver finaste rosor, blommande växter.
CARL LUNDBLAD,
Rotebro Handelsträdgårdar, ROTEBRO.

Minst 1000 kr.
för år kan påräknas i förtjänst, om man är driftig säljare — hvilket ärade damer visat sig vara — och antager agenturen för
Norrtelje Yllefabriks
välkända tyger.
Sök agenturen med uppgift om referenser. Fin-fin profkollektion. (G. 78577)

Köp
Godt Santos-Kaffe
50 à 60 öre pr kg.

Fin-fint Santos af nya skörden, mycket godt ..... à 0: 70, 0: 75 o. 0: 85 pr kg.	
Extra 1:ma D:o. högsta kvalité, med fin arom och full styrka	0: 90 pr kg.
Prima Campinos	1: 00 » »
Finaste PLANTAGE-KAFFE, kraftigt och välsmakande	1: 05 pr kg.
Utsökt god PORTORICOART	1: 10 » »
Extra 1:ma COSTA RICA ...	1: 12 » »
Fin-fin ljus Java, mycket godt	1: 15 » »
Extra 1:ma GUATEMALA, särdeles omtyckt	1 20 pr kg.

Finare kaffesorter till högre priser finnas äfven å lager.
Allt pr säck om cirka 60 kg. samt 5 öres högre pris då minst 10 kg. köpas. — **Allt Kaffe lever. fraktfritt vid närmaste järnvägsstation vid köp af hel säck.**
Sändes till landsorten mot efterkraf eller förut insänd remissa. Prof af samtliga sorterna erhålles franco mot insändande af 20 öre i frimärken.
Ingen bör försumma att profva dessa verkligt goda och billiga Kaffesorter, hvilka ej äro att förväxla med de som af andra firmor utbjudas under samma namn.
Telegrafadress: **K. W. KARLBERG,**
Karlbergius. **33 Döbelnsgatan 33.**
Allm. t. 7627. Riks 3644. **Stockholm.**
OBS. Fullt profenl. vara. Redbar behandl. Ferm exp. Skynda rekvirera

---

K. M. LUNDBERG.
Textilafdelning
THYRA GRAFSTRÖM.
Färdiga och påbörjade **BRODERIER** på **SIDEN** och **YLLE**, passande för **DUKAR, PORTIÈRER, MATTOR, KUDDAR, SERVERINGSDUKAR** på **LÄRFT** m. m.
Rekvisitioner från landsorten ombesörjas pr omgående.

CROSSE & BLACKWELL, Ltd
LONDON.
Etablerad 1706. Hofleverantörer till H.M. Drottningen af England.
PICKLES, SÅSER, MARMELADER,
erhållas hos alla större specerihandlare inom riket.

Wettergrens Manufakturaffär,
— Göteborg —
sänder på begäran och **franko** direkt till förbrukare profver på säsongens **nyheter** i
Klädningstyger
i siden, ylle och bomull,
Rikstel. 1781. **Begär profver!**

THE HUMBER — TRADE MARK — S.A.B. HUMBER & Co. MALMÖ

Begär Katalog öfver 1899
Humber Velocipeder.
Katalogen sändes gratis och franko.
Svenska A. B. Humber & C:o
Malmö.

Cibils BULJONG världsberömda flytande
rekommenderas till alla husmödrar.
I minut hos delikatess- o: specerihandlande. Engros hos I. Lagerwall & C:o, Göteborg. Rikstelef. 624.

Slakteriaktiebolaget Norrmalms,
STOCKHOLM,
Concentrerade BOUILLON,
hållbar under obegränsad tid, kokt på färskt nötkött af bästa beskaffenhet, motsvarande utspädd den finaste hemkokta bouillon, rekommenderas till hvarje sparsam husmoder. Säljes i burkar om cirka 500 gram à 1 kr.
Kontrollant: Herr Professor John Lundgren.

Agra Grädd-Margarin är bäst!

IDUNS MODE-TIDNING
300,000 ex. upplaga
har den modejournal, hvaraf en svensk upplaga sedan flere år utgifves under namnet **Iduns Modetidning** och som år för år undantränger alla andra modejournaler. — **Iduns Modetidning** utgifves i **2 upplagor**, båda med 2 n:r i månaden, hvartdera numret innehållande inemot **100 charmanta illustrationer** samt åtföljdt af en **stor dubbelsidig mönsterbilaga.** Med den dyrare upplagan — **planschupplagan** — som kostar **endast 5 kronor** pr år, följa dessutom 1 gg i mån. en **fin-fin kolor. modeplansch** och en förträfflig **handarbetstidning.** Den billigare upplagan utan dessa båda bilagor kostar **blott 3 kronor.** I innehåll och pris, jämförda med hvarandra, står denna modetidning absolut
oupphunnen.

Köp alltid radiatorsmör!

Hygienisk Ansiktsbehandling
gifves i hemmen af van massös. Priset billigt. Svar till »Fraiche», Iduns exp.

---

* Några ord till vår Nattvardsungdom
af
Kyrkoherde FR. HAMMARSTEN.
Pris: häft. 0,80, inb. i klotb. 1,25.

Salubrin
användes af alla, som lärt känna det
såsom det bästa medel
mot värk och inflammationer till följd af yttre skador, sår, bölder, tandvärk, rosen, åderbråck, hämorrojder och halssjukdomar m. m.
Det förnämsta toalettmedel och **det pålitligaste hårmedel.**
Om de olika användningssätten för olika ändamål se den hvarje flaska medföljande beskrifningen.

Utlåtande om Mellins Food.
Herr Axel Lennstrand, Gefle.
Sänd ytterligare 12/1-burkar »**MELLINS FOOD**».
Med nöje vill jag härmed konstatera, att »**MELLINS FOOD**» **är ett synnerligen lättsmält och värdefullt dietmedel för alla åldrar. så väl för dibarnet som för af ålderdom försvagade, hvilka i ett par fall alldeles märkvärdigt tilltagit i vigör efter någon tids användning af nämnda preparat**
Högaktningsfullt
— — — — —
Provincialläkare.
Prof af MELLINS FOOD sändes på begäran ***gratis*** och ***franco*** **från Axel Lennstrand, Gefle.**

EN 23-ÅRIG FLICKA
som är i saknad af eget hem, önskar bli intagen i familj för att få litet utbildning i hushållsgöromål, mot betalning om så fordras. Svar till »23 år», p. r. Malmö.
(G. A. M. 46784)

EN ANSPRÅKSLÖS FLICKA, ej allt för ung, som vill betala cirka 12 kr. i mån. kan få plats i mindre familj som sällskap och hjälp. Svar till »Godt hem», Borås p. r.
(539)

Inackordering
önskas för nervsjuk 18 års flicka, helst på landet i vacker trakt och där tillgång till kalla bad finnes. Svar med uppgift på billigaste pris för månad torde adresseras till »Nervsjuk», S. Gumælii annonsbyrå, Stockholm. (G. 79123)

FLICKOR MOTTAGAS under sommarferierna i en friskt och naturskönt belägen prästgård, för att i sällskap med egen dotter *konfirmeras.* Man hänvände sig till Pastorsämbetet i *Ramfall.* (468)

Handväfda pappersmattor.
Åter finnas dessa omtyckta starka, vackra gångmattor i olika färger till salu à 65 öre pr meter vid Krontorps gård, adr. Vermlands Björneborg.

Förmedlings- och Annonsbyrån
Innehafvare ANNA WARBERG,
10 Sibyllegatan 10, Stockholm.
— ***Förmedlar inackorderingar.*** —
Mottager annonser till de flesta tidningar. Anskaffar gratis lärarinnor, värdinnor m. m. Åtager sig uppköp af tyger, modev., sybehör m. m. mot billigaste arv. Prospekt på begäran.

Plats-annonserna
återfinnas i innerarket!